

СПАДЧЫНА

Арсень Ліс стварыў сваю планету Беларусь

«Песня ў спадчыну» — пад такой назвай у цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Максіма Багдановіча прыйшла чарговая, трынаццатая па ліку, навукова-края-знаўчая канферэнцыя.



Арганізатар канферэнцыі краязнавец, пісьменнік Міхась Казлоўскі.

На гэты раз яна была прысвачана доктару філалагічных навук, заўзятаму фалькларысту, пісьменніку Арсеню Лісу, якому сёлета магло бы спойніцца 85 гадоў. Калісці цікавасць да народнай песні і грамадскага нацыянальнага руху 20-х гадоў мінулага стагоддзя вызначыла тэмы экспедыцый і лёс даследчыка Арсения Ліса ў навуцы. Сёння яго спадчына становіцца прадметам даследавання новых навукоўцаў.

Арганізатар канферэнцыі краязнавец, пісьменнік Міхась Казлоўскі ва ўступным слове адзначыў, што найбольшая заслуга Арсения Сяргеевіча ў тым, што ён быў не толькі дбайным збіральнікам фальклору, але і першым даследчыкам навуковай і літаратурнай спадчыны тэарэтыка мастацтва Мікалая Шчакаціхіна, мастака Язэпа Драздовіча, многіх слынных беларусістай. Супрацоўнікі бібліятэкі падрыхтавалі фотапрезентацыю, у якой можна было ўбачыць шмат рэдкіх фотаздымкаў з сямейнага архіва А. Ліса.

Краязнавец Валерый Бурэнь акцэнтаваў увагу на кропкі судакранання дзвюх слынных асоб: Арсения Ліса і адкрытага ім для нашадкаў Язэпа Драздовіча. Яны абодва былі ўлюблёнымі ў Вільню, што стала для беларусаў-адраджэнцаў культурнай і духоўнай сталіцай. Абодва насуперак абставінам і неспрыяльнай палітычнай сітуацыі падымалі пласты занядбанай гісторыі краю, стваралі і ўзбагачалі беларускую культуру. Іх, па словах выступоўцы, аб'ядноўваў адзін грамадзянскі доўг — паказаць канкрэтную, а не абстрактную надуманую Беларусь.

Прадстаўляючы навукоўца з Гродна Андрэя Вашкевіча, Міхась Казлоўскі засяродзіў увагу прысутных на тым, што ў беларускіх музеях і архівах сёння ёсьць шмат матэрыялаў

на гісторыі культуры, але часта яны незапатрабаваныя моладдзю. У гэтым кантэксце Андрэй Вашкевіч — выключэнне, бо ён цікавіцца патярэднікамі, што пацвердзіла яго выступленне.

Яшчэ адзін малады навуковец — Яніна Грыневіч з інстытута мастацтвазнаўства, этнографіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі — адзначыла, што па колькасці зробленых запісаў Арсень Ліс у пяцёрцы найбольш плённых збіральнікаў беларускага фальклору. Вядучы рэдактар студыі «Летапіс» Нацыянальнай кінастуды «Беларусьфільм» пісьменнік Уладзімір Мароз расказваў пра Арсения Ліса як пра таленавітага сцэнарыста. Шкада, што многія фільмы, знятые па яго сцэнарыі, пакуль не адлічбаваныя. А яны не страцілі сваёй актуальнасці сёння.

Загадчык сектара Інстытута гісторыі НАН Беларусі Андрэй Унучак прысвяціў сваё даследаванне питанням беларускай ідэнтычнасці і беларускаму нацыянальному руху першай паловы XX ст. Паэтэса, вядучы бібліёграф Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Людміла Сільнова расказала пра электронны каталог, што ўтрымлівае творы з друкаванай спадчыны Арсения Ліса, у тым ліку вельмі кранальныя лірычныя вершы. На думку выступоўцы, Арсень Сяргеевіч стварыў сваю планету Беларусь, якая асцяціруеца з планетамі з казкі Сент-Экзюперы «Маленькі прынц». Баладу, прысвечаную Арсеню Лісу, прачытаў паэт Віктар Шніп.

У другой палове дня ўдзельнікі канферэнцыі наведаліся на могілкі ў Залессі і ўсклалі кветкі на магілу рулівага, дбайнага навукоўца Арсения Ліса.

**Тэкст і фота:
Ала СТРАШЫНСКАЯ.**



Спадчына Арсения Ліса сабрала разам навукоўцаў з розных гарадоў Беларусі.